

Stretnutie poľnohospodárskych komôr krajín V4

Komuniké

zo stretnutia zástupcov poľnohospodárskych komôr krajín V4, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 7. a 8. decembra 2023 v Štrbskom Plese, Slovensko

Zástupcovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK), Národnej rady poľnohospodárskych komôr v Poľsku (KRIR), Maďarskej poľnohospodárskej komory (NAK) a Agrárnej komory Českej republiky (AKČR) sa stretli na zasadaní poľnohospodárskych komôr krajín V4, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 7. a 8. decembra 2023 na Štrbskom plese, Slovensko, ktorú poctili svojou prítomnosťou Richard Takáč, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Katarína Roth Neved'alová, poslankyňa Európskeho parlamentu a Martin Hlaváček, poslanec Európskeho parlamentu.

Zástupcovia poľnohospodárskych komôr diskutovali o nasledujúcich témach:

- I. Súčasná situácia na agropotravinárskych trhoch;
- II. Dovoz komodít z Ukrajiny
- III. Diskusia o dopade potenciálneho vstupu Ukrajiny do EÚ

Turbulentný vývoj na trhu so vstupmi do poľnohospodárskej prvovýroby ako aj vývoj cien poľnohospodárskych komodít v posledných dvoch rokoch spôsobili paradoxnú situáciu, keď poľnohospodári úrodu v roku 2023 zakladali s vysokými cenami vstupov, pričom cena poľnohospodárskych komodít výrazne klesla. K tejto situácii výraznou mierou prispela situácia spôsobená Ruskou agresiou voči Ukrajine a následný neregulovaný dovoz ukrajinskej poľnohospodárskej produkcie na územie Európskej únie. To spôsobilo dramatický pokles cien, stratu exportných trhov najmä krajín priamo susediacich s Ukrajinou a preplnenie skladovacích kapacít.

Zástupcovia poľnohospodárskych komôr V4 sa zhodli na tom, že je potrebné podporiť ukrajinskú ekonomiku zasiahnutú vojnou, nemôže to však byť na úkor našich poľnohospodárov a potravinárov.

Vyzývame preto naše vlády na koordinovaný postup pri obhajobe záujmov vlastných poľnohospodárov a potravinárov tak, aby predĺžili jednostranný zákaz dovozu niektorých komodít na naše územie, ako aj rozšírenie a zjednotenie zoznamu takýchto komodít. Rovnako tak, aby spoločne presadzovali na pôde európskych inštitúcií prijatie spoločného európskeho riešenia, ktoré pomôže Ukrajine exportovať svoju produkciu najmä do tretích krajín, a ktoré najmä nepoškodí poľnohospodárov a potravinárov v EÚ. Poučení touto situáciou tiež žiadame o výrazné zvýšenie Krízovej rezervy.

Zároveň **vyzývame** predstaviteľov Európskej únie, aby zaviedli také postupy a nástroje pri liberalizácii obchodu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi produktmi z Ukrajiny, ktoré v čo najväčšej možnej miere ochránia vnútorných trh Európskej únie, a to predovšetkým jej poľnohospodárov a potravinárov zohľadňujúc najkomplikovanejšiu situáciu práve v krajinách susediacich priamo a bezprostredne s Ukrajinou.

Európska komisia deklaruje vôľu prijať Ukrajinu za člena Európskej únie v čo najskoršom možnom termíne. Je potrebné si však uvedomiť, že Ukrajina je poľnohospodárska veľmoc, ktorá obhospodaruje výmeru zodpovedajúcu 1/3 poľnohospodárskej výmery všetkých krajín Európskej únie spolu. Doposiaľ v prípade rozširovania Európskeho spoločenstva o nových členov nikdy orgány a členovia Európskej únie podobnej výzve nečelili.

Preto **vyzývame** aby do rokovaní o podmienkach vstupu Ukrajiny do Európskej únie boli v čo najväčšej miere zapojení predstavitelia členských štátov Európskej únie, na ktorých práve dopad Ukrajinskej poľnohospodárskej produkcie v prípade jej vstupu na spoločný Európsky trh môže, a bude mať najnegatívnejší dopad, pričom za tieto krajiny možno jednoznačne považovať práve členské štáty Európskej únie priamo a bezprostredne hraničiace s Ukrajinou. Do týchto rokovaní je nevyhnutné zapojiť priamo predstaviteľov poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv ktorí reprezentujú ľudí, na ktorých bude mať prípadný vstup Ukrajiny do Európskej únie najzásadnejší vplyv a dopad, a neviest' rokovania a konzultácie len na politickej úrovni a s politickými aktérmi.

Vyzývame aby sa nad prijatím Ukrajiny do Európskej únie uvažovalo len a jedine v tom prípade, ak z jej strany budú splnené všetky predvstupové podmienky a po splnení všetkých časových rámcov implementácie právnych predpisov Európskej únie v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva. Pokiaľ by tomu tak nebolo, došlo by k zásadnému narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu Európskej únie, ktoré by poškodilo súčasných členov Európskej únie.

Vyzývame naše vlády a predstaviteľov Európskej únie, ešte pred začatím akýchkoľvek zásadnejších a zaväzujúcich prístupových rokovaní s Ukrajinou, aby zabezpečili vypracovanie detailnej analýzy a dopadovej štúdie zaoberajúcej sa dopadom vstupu Ukrajiny do Európskej únie na sektor poľnohospodárstva a potravinárstva, ako aj bezpečnosť potravín z dôvodu ochrany zdravia spotrebiteľov Európskej únie. Rozhodnutie ohľadne prijatia Ukrajiny do Európskej únie by nemalo byť len politickým gestom, ale musí byť založené na racionálnom zhodnotení situácie a musia byť vyhodnotené všetky pozitíva a negatíva tohto zásadného kroku, k čomu ako jediný nástroj môže poslúžiť práve požadovaná analýza a dopadová štúdia.

Zástupcovia poľnohospodárskych komôr V4 sa dohodli na užšej spolupráci na základe spoločných priorít s cieľom osloviť tých, ktorí prijímajú rozhodnutia a zastupovať záujmy poľnohospodárov na národnej a európskej úrovni.

Účastníci stretnutia sa dohodli, že najbližšie spoločné zasadnutie poľnohospodárskych komôr krajín V4 sa uskutoční vo februári 2024 v Poľsku.

Komuniké bolo pripravené v 5 kópiách, po jednej pre každú delegáciu a jedna kópia bude zaslaná COPA-COGECA.

.....
Jan Doležal
prezident AKČR

.....
Robert Nowak
podpredseda KRIR

.....
Emil Macho
predseda SPPK

.....
Balázs Gyórfy
predseda NAK